

J. Jørgensen: Med Hensyn til de mange Vanskeligheder, som bleve nævnte, af den ærebe 2den Landssthingsmand for Kjøbenhavn (Madvig), skal jeg blot bemærke, at man jo har Lov til at tage alle de samme Bestemmelser for saadanne Præster som for de andre Præster, saa jeg seer ikke, der kan være nogen Vanskelighed derved. Med Hensyn til den Concurrance, der blev talt om, synes jeg, at man netop let kan komme til at skabe det, som man ønsker at forhindre, thi man kan jo ikke forbyde en hvilken som helst Præst at træde op ved Siden af en anden Præst, og altsaa kan man ikke forhindre denne Concurrance. Jeg troer derimod, at naar man i al Stilhed gav Lov dertil, vilde Alt det forhindres, som man nu frygter for. Der skeer ikke Andet, end hvad der er skeet i Kjøbenhavn, hvor om Søndagen een Præst prædikter om Formiddagen og en anden om Eftermiddagen, og det er man saa vant til, at det ikke skaber den mindste Ulempe. Med Hensyn til, at den høitærede Minister mener, at Sagen for Diebliffet er ordnet saaledes, at ingen Ulempe i Virkeligheden er tilstede, skal jeg dog gjøre opmærksom paa, at jeg veed flere Steder, hvor det ikke har skabt saa liden Ulempe, især hvor Præsterne boe temmelig langt borte, og da navnlig det, som ikke kom med isjor, og som, saavidt jeg skjønner, den høitærede Minister heller ikke vil gaae ind paa iaar, nemlig Altergangen. Der staaer jo rigtignok i det Circulaire, som blev udgivet dengang, at man kan søge hos Biskoppen at faae Tilladelse til at gaae til Alters i sin egen Kirke, men jeg veed, at denne Tilladelse er bleven nægtet af en Biskop under saadanne Omstændigheder, at det næsten var umuligt at komme til den Præst, som man havde løst Sognebaandet til. Det har ogsaa været Tilfældet i andre Henseender, saaledes at man har været nødt til at vende tilbage til den Præst, som man meget nødig vilde slutte sig til. — Der blev talt saa Meget af det ærebe 4de Medlem for Kjøbenhavn (Krieger) om, at man skulde meget betænke sig og ikke skabe Uro i Folketirken, og det lagde han os saa meget paa Hjerte i denne Sag, men jeg vil lægge ham — ja, jeg seer, at han nu ikke er tilstede — meget paa Hjerte, at der bliver givet saa megen

Frihed, at man ikke bliver nødt til at træde ud af Folketirken. Det blev ligeledes udtalt af det ærebe Medlem for 10de Kreds (Vehmann), hvilke Byrder og Besværligheder Folk have paataget sig før, dersom det virkelig var dem en alvorlig Samvittighedsfag, saa dette her var ikke værd at tale om. — Ja, jeg har selv personlig gennemgaaet Mere, end her er Tale om. Men hvorfor skulle vi som fredelige Borgere paalægge hinanden større Byrder, end vi ere nøbte til, naar der ikke skeer den allermindste Ulempe derved? Jeg vil, medens Tid er, lægge Dem paa Hjerte, dersom De ønske, at de Allerfleste blive tilbage i Folketirken, at De søge at indrette den med saamegen Frihed og saa taaleligt, at man kan blive i den. Der kan godt komme den Dag, da det danske Folk bliver splittet ad, men det vil jeg sige, at, dersom den danske Rigsdag ikke vil være saa billig, som den hidtil har været, at den vil skaffe saa megen Frihed, at samvittighedsfulde Folk kunne finde sig tilfredse i Folketirken, saa er den Marsag til, at det danske Folk bliver splittet ad. Tvangen har hidtil ført til, at vi have faaet en Mængde Partier i Landet og en Mængde Udtrædelser af Folketirken, og havde der været Frihed for disse Folk indenfor Folketirken, saa var rimeligviis en stor Deel af dem bleven der. Ved Frihed og ved at komme hinanden imøde holde man Folketirken sammen. Det er det, jeg troer, vil være det Helbigste for Folket i Danmark. Vi skulle tage os iagt for, hvilke sørgelige Følger det kan have for Folketirken, hvilken Splid og Uenighed det kan føre til, dersom vi drive den største Deel af de samvittighedsfuldeste Folk ud af Folketirken. En stor Deel tager sig det maastee ikke saa nær, enten de have den ene eller den anden Præst, enten det gaaer paa den ene eller den anden Maade, men de samvittighedsfulde Folk kunne kun gaae til en vis Grændse, og ud over den kunne de ikke gaae, det koste, hvad det koste vil. Vi vide af Erfaring, og vi have Kirkehistorien for os, at det næsten altid har været de høiere Geistlige, i hvilke det saa at sige har været indvozet, der have holdt paa Tvangen. Hvorledes man i Bæbedømmets Tid har tvunget og piint Folk, behøver jeg ikke at nævne, men jeg omtaler det blot for at bede